

Ny og forbedret lærebok i akupunktur

Oscar Heyerdal og Nils Lystad
Lærebok i Akupunktur
Universitetsforlaget
2013, 3. utgave
377 sider

Dette er «læreboken» som brukes i sertifiseringsprogrammet til NFMA (Norsk Forening for Medisinsk Akupunktur). Jeg skriver lærebok i hermetegn, fordi akupunktur ikke er et fag man lærer fra en bok.

Akupunktur er en av hovedgrenene i TCM (Traditional Chinese Medicine) og har vært praktisert i over 2000 år. Hovedverket Nei Jing Su Wen, den gule keisers klassiske bok i indremedisin, skriver seg fra ca 400 år f.Kr.

Interesse for akupunktur har økt de siste 20-30 år og kanskje spesielt etter «den kalde krigen», hvor man i økt grad har kontakt mellom øst og vest. Ulike faggrupper tilbyr akupunktur, og for den som er ukjent i markedet kan det være vanskelig å navigere.

Jeg hadde lenge hatt lyst å lære mere om nålebehandling, men ikke klart å finne ut hvor man kunne tilegne seg kunnskap som kunne integreres med min naturvitenskapelige basis. Det var egentlig litt tilfeldig at jeg så annonsen for overnevnte sertifiseringsprogram i tidsskriftet våren 2010. I løpet av 2010 og 2011 gjennomførte jeg kurs, veiledning og til slutt eksamen i sertifiseringsprogrammet. Dette ble et år med mye ny kunnskap. Et helt nytt uni-

vers åpnet seg, en ny måte å tenke på. Jeg ble utfordret på mange områder og «tvunget» til å tenke soma og psyke, kropp og sjel, Yin og Yang på en måte jeg aldri hadde tenkt kunne passe i en hverdag i en fastlegepraksis og i mitt liv forøvrig.

Andreutgaven fra 2003 var min lærebok under utdanningen, og den blir fortsatt flittig brukt når jeg har tid og rom for pasienter hvor akupunktur kan forsøkes. Det er en « spennende reise» hver gang jeg tar en pasient i behandling. Når det gjelder akupunktur, så er det ikke helt som med NEL hvor man slår opp hva som er anbefalt behandling. For TCM og akupunktur avhenger behandlingen av mange andre faktorer ved pasienten og lidelsen, og dermed må akupunkturbehandlingen tilpasses den enkelte pasient.

Begge utgaver av læreboken innledes med kapitler som omhandler forskning. Fokus er på anerkjente studier og basalforskning hvor hjernebaner, smertesystemer og autonom regulering gjennomgås meget detaljert. Dette er vanskelig stoff å tilegne seg, men det gir leseren inntrykk av at det nevrofysiologiske og forskningsmessige aspekt vektlegges i stor grad, noe jeg finner tillitsvekkende.

Boken har en stor og ganske omfattende del om grunnleggende prinsipper i TCM; den omhandler 5-fasemodellen, de fysiologiske grunnsubstanser, Yin/Yang og funksjonskretsene-Zang Fu.

I tredjeutgaven er det lagt til flere figurer og skjema enn tidligere, noe som kan hjelpe til forståelse. For en leser som ikke har kjennskap til TCM, så er dette kapitler som er vanskelige å absorbere. Etter min mening kreves det at man enten tilegner seg stoffet på kurs (sertifiseringsprogrammet) eller på annen måte er i et miljø hvor man diskuterer innhold og betydning. Begreperne er ikke statiske begreper, forståelse og betydning kan variere, og det gis rom for tolkning. Det er en måte å oppfatte verden på som vi i vesten ikke er skolert til. TCM er et produkt av tradisjonell kinesisk virke-

lighetsforståelse som er dypt integrert i folket, men det kan være krevende å forstå med utgangspunkt i vestlig medisinsk forståelse.

Denne delen av boken synes jeg var vanskelig å forstå i starten, men i dag er det absolutt den delen som fasinere meg mest.

Alle akupunkturpunktene og meridianene er noe man må pugge, og det finnes i begge utgaver et fint punktatlaser for dette. I 3. utgave har man supplert med et tungeatlas med fine fotos av forandringer på tungen, som også en viktig del av TCM. For meg som ikke har kunnskap på dette feltet fra TCM, så blir det mest noen morsomme sider å studere.

Både i utdanningen og i læreboken legges det stor vekt på anvendt akupunktur og nålebehandling i daglig praksis. Det er en grundig gjennomgang av triggerpunkter og de plager det kan medføre med forstyrrelser her, og på elegant vis klarer boken å samle både triggerpunktene og akupunkturpunktene rundt samme kroppsdel og komme med forslag til angrepspunkter i behandlingen.

Tredjeutgaven av boken har avslutningsvis en egen del om lidelser i indre organer, kanskje den del av TCM og akupunkturbehandlingen som er aller mest vanskelig å tilegne seg. Jeg skal ikke kommentere den delen ytterligere i og med at jeg ikke har gjennomført tilleggsutdanningen i Zang Fu, men dette er en utrolig spennende del av TCM og man bør gi seg selv lov til å snuse litt på det.

Boken er en «lærebok» og man bør bruke den mens man lærer prinsippene i akupunktur og TCM. Jeg kan på det varmeste anbefale NFM sine kurs og utdanninger, de er godkjent av legeföreningen og man får tellende kurstimer.

Dette anbefaler jeg til alle som har lyst å utfordre seg selv med ny (gammel) kunnskap, nye tenkemåter og ikke minst oppfriske overflateanatomien. Tredjeutgaven er, etter min mening, en forbedret utgave som anbefales.

DRUDE BRATLIEN

ler om lovkrav, nasjonale føringer for kvalitet, kvalitetsforbedringsteori, tilsynsmetodikk og pasientsikkerhet. Andre sentrale temaer er brukermidvirkning og forutsetninger for et godt arbeidsmiljø og en god organisasjonskultur. Kapitlene om kommunikasjon, mellommenneskelige forhold og samfunnskvalitet gir interessante

perspektiver, men dette utgjør i seg selv en såpass omfattende tematikk at det gjerne kunne vært behandlet i en separat bok.

Layouten er tiltalende, teksten lett å lese og de 24 kapitlene er ispedd gode figurer, tabeller og artikkelfaksimiler. Et annet pedagogisk poeng er at kapitlene kan leses hver for seg – som en oppslagsbok. *Ledelse*

og kvalitet i helsetjenesten treffer uten tvil sine målgrupper: ledere og helsepersonell som arbeider med kvalitet i helsevesenet. Fra et primærmedisinsk perspektiv, vil jeg si at boken absolutt bør leses av kommunaleger og samfunnsmedisinere som har behov for en rask og håndgripelig innføring i kvalitets- og ledelsesteori.

TOM SUNDAR